

Tas Latweefchu lauschu draugs.

1833. 17. Wewrar.

7ta lappa.

Jaunas sijnas.

No Nu-Jorkes pilssehtas, Seemel-Amerikâ. Tur taggad kri-
stigs pilssehtneeks no schehtiga prahta par sawu paschu naudu skohlu irr lizzis
ustaisiht, kurrâ tik melnu zilweku behrni tohp usnemti. Schee behrni tur lihds
schim, Deewam schehloht, bes wiffas skohlas usauge, jo wezzaki nabbadsibas
deht ne eespehje winneem skohlu doht, un tee balti zilweki arri ne gahdaja pah
to, dohmadami, ka teem gruhtas galwas effoht un ka tee winneem jo paklausigi
wehrgi buhschoht, jo masaf gudribas teem mahzitu. Bet nu, Awehts Deews!
tahs jaunas skohlas preekschneeks apleezina, ka scheem behrneem ittin weeglas
galwas effoht un ka tee wiffas mahzibas ar labbu prahtu peenemmoht.

No Londones. Ak! zil tohti tur tee laudis, kas patlabban woi raddus
woi draugus no Sprantschu-semmes gaidija, buhs istruhkufschees, kad dabjuja
sinnah, ka 22trâ Janwar tannî leelâ johmâ, kas Calenderu- un Sprantschu-
semmes starpâ irr, tik stipra wehtra effoht plohsijusees, ka weens no teem pastes-
fuggeem, kas ikdeenas no weenas semmes us ohteru brauz, sadruppis, ar wisseem
zilwekem un leetahm, kas tur bija eekschâ, gahjis dibbenâ.

No Sweedru semmes. Lihds schim gan retti dsirdeja, ka tannî walsti
semme effoht trihzejusi; bet 1mas Janwar-deenas wakkarâ Linkeppines-pilsseh-
tâ, kas ne tahk no juhmallas pee tahs Notalas-uppes irr, laudis diwireis to
nomannija, un katurreis trihzeschana 10 sekundes pastahweja. No Wahj'-awih-
ses stahsta, ka tannî nakri pehz schahs trihzeschanas tahs paschas uppes uhdens
wairs ne effoht tezzejis, bet pee leela tilta apstahjees un itt kâ muhris pazehlees,
tâ ka saufahm kahjahm warreja zaur uppi eet, to meh's ihsten' wehl ne saproh-
tam. — 15tâ Janwar pulksten' 11 nakri atkal pee Wahluhnes pilssehtas, kur
Sweedri warru no kalneem isroht, semme stipri trihzeja un tee warras tazzeji

stahsta, ka tanni paschâ brihdi tik leelu trohkfni sawu kalnu eekschâ effoht dsir-
dejuschi, itt ka tahs wiss-dsikkakas bedres buhtu sabirruschees.

No Rihges. No 25tas November lihds 14tai Dezember, tas irr tik
eeksch 20 deenahm, Widsemme, Kursemme un Tggauuu semme pawissam irr
nodeggusch 1 ffohslas-nams, 6 rijas, 1 laidars, 3 mahjas, 1 fudmalla, 1 koby-
tel-nams un 6 semneeka-sehtas ar wissahm ehkahm. Gan drihs katrâ deenâ
weens ugguns-grehks irr bijis. Zurklacht diwi zilweki stipri tikke fwillinahiti,
weens no duhmeem noslahpe un weens pawissam sadegge. Zif naudas wissas
tahs leetas bija wehrté, kas zaur scheem ugguns-grehkeem tikke pohstitas, to
ihsten wehl ne sinn, jo wehl ne no wissahm ta wehrtiba irr usdoheta. Bet zif
irr usdohets, tas jau isness wairak ne kâ trihsdesmit tuhksstohschus rubkus warra
naudas. Par scho naudu wairak kâ simes zilweki pilnu gaddu buhtu warrejusch
dabbuht maifi, siltumu un apgehru. — Raug', zif leela fskahde noteek, kad lau-
dis ugguni ne farga un apdohmu ne mahzabs. Wai pahr kauschu neapdohmi-
gu prahtu! Raiminds ehka nodegg un Mikkelis gan labbi sinn, ka ta mahja
leesmâs irr noslihksu zaur to, ka Ansis linnu-kambari dsirksti no sawa skalla
bija atstahjis ne-ismihstu, comehr Mikkelis ar wissu sawu faini nei bihstahs
nei fargabs, bet winni ar ugguni wehl itt kâ spehledami pa rijahm un pahr
pagalmu fskraida. Deews pasfarga! . . . . s

No Dsehrbenes pusses, Widsemme. (1. Bewr.) Mums irr grahts
gads. Bassaraji mums ruddeni pawissam nosallusch, un rudsus, kas jau see-
dôs bija maitati, wehtra iskuhle paschâ plaujamâ laikâ. Ko nu eefahksim nab-
badfimi? Kâ nu glahbsimees? kâ sagaidisim pawassarau un kâ atkal jaunu maifi?
jo taggad jau maifes truhkst un dasch labs daschu augoschu deenu wairak naw
baudijis, ne kâ kahpostus ween bes aisdarra un bes aisberres. Ka ar jo zih-
gaku strahdaschanu, ar kohpigu dsihwoschanu, ar pelnischanu gan warroht glahb-
tees no badda un no parradeem, to jau dascham semneekam esmu fazzijis, bet
winsch man prassija: "kur tad pelnu? un ar ko gan pelniht? Rihgâ jau pel-
nu-wihru Deewa fwehtiba un pahruns, seemâ tur pawissam mas pelnu u. t. j. pr."
Es winnam atbildeju: taggad gan warr fazzih, ka pahr wissu Widsemmi ne
trihs muischneekus ne atraddihs, pee kurkeem semneeks pelnus ne warretu dab-
buht. Kam muischa, tas jau dsennahs, to jo deenas jo labbaki uskohpt. Un
arri tahdu muischneeku dauds rohnahs, kas kahdu jaunu un derrigu leetu sawâ
muischâ grihb eetaisih, woi pascheem un saweem laudim, woi weeseem un zekka-

gahjejeem par lusti un par labbumu. Zitti atkal buhs, kas, sawas muischas kohpdami, dsennahs panahkt Wahzsemmes un zittu sweschu semnju gudrus semmes-kohpejus. Sinnaams, ar sawu kauschu klausifchanu kungi mas eespehi buhweht un zittus tahdus darbus list pasrahdaht, jo ar to klausifchanu tik tohs sinnamus semmes-darbus eespehi strahdaht. Zadeht pee pascha muischas-kunga buhs pelnu gan. Jo zittam kalki, akmini, woi balki, woi jakts- un sweijutihkli wajjadfigi; pee zitta atkal semmes-darbi buhs ja-strahda, woi eerohtfchi kautkahdi ja-taisa, un ja pee leela-kunga darba naw, tad laikam wehrepejahn darba papilnam gaddisees pee leelas-mahtes. — Bet ko daschi semneeku-lautini darra zauru augofchu seemu? Kad muischas darbi noklausiti, tad paleef labbaki ne-ehbuschi, ne ka kustahs, ko pelnidami. Sawu siltumu tee tikween tad wedd, kad pehdiga pagale jau iskwehlejusti un kad aufstumu wairs ne warr iszeest; sawas kammanas jeb raggawas tik tad fataisa, kad wairs naw, ar ko braukt, un kad kapeika gaddahs, tad tuhlin us frohgu teef nests. Lai wiffi tahdi no gudreem un tiffufcheem semneekeem mahzahs un jel peenemm scho padohmu: pee-weddeet pee laika sawu siltumu, fataisait arri sawas brauzamas leetas jau papreefch gattawas un ne paleekat kungam klausifchanas parrada, tad jums dauds laika paliks pahri, kur to warreseet pelniht, kas jums truhkst. Zaur pelnischannu ween schinni seema warr glahbtees no badda. Darbs nogreesch grehkus un behdas un pasarga no parradeem. — Gan sinnu, zitti irr, kas us magasihni un kunga flehti pakaujahs. Zuhz neapdohmigi! Woi tad muhscham gribbat palikt parradneeki un behrni, kas bes paschu pelnischanas tik no wezzakeem teef wilkti? Woi brihwam zilwekam wairak ne buhs, ne ka brihwa zilweka wahrds? Ne! brihwa zilweka prahts, taisniba un tikkums pee tewis tohp meklehts, ja gribbi buht zeenigs, ka tew par brihw-wihru sauz. Lukt, tad tu tahds buhsti, kad tu ne ko ne effi parrada un kad arri ne gribbi buht parrada, neds Keiseram, neds kungam, neds arri kahdam zittam zilwekam.

....s

No Jggauuu semmes. Kallina muischâ, Zehwes-basnizas walfst, no aispehrnajas waffaras lihds pehrnajai pawaffarai, ka tik taggad dabbutjam sinnaht, wairak ka simts laudis bija eekrittufchi tahda fehrga, kas daschreis breefmigi lihpana irr. Waldifchana gan itt schehligi gahdaja pahre teem nabbadfneem, dakters dewe itt labbas sahles, bet mehjs jau sinnam, ka daschi Jggauu-lautini darra. Winni ne mas ne apdohma, ka flimmibas itt ka ar tschetreem muddigeem firgeem atbrauz un tik lehniam, flupdamees un wilkdamees ween

atkal aiseet. Kad nu sahles tuhda lin ne palihds, tad fakka: ko tahds neeks derr? un tad pee wezzahm bahbahm mekle palihgu, un tahs winneem tad arri teescham palihds, — ka knaschi kappâ nahf. Zitti atkal sahles gan eedserr, bet ne tâ, kâ dakters pawehleja; winni ne mas ne isfargahs un ne turrachs tâ, kâ winsch mahzija, un kad tee nu nomirst, tad raddi atkal fakka: bija ja-mirft! Ko sahles palihds? kad stunda klahf, tad ja-aiseet. — Tâ tee lautini dohma un darra. To tas pagasta-wezzakajs tannî Kallina muischâ, ko Urro Mikko Maddi fauz, arri sinnaja, bet turklaht arri sinnaja, ka Jesus us teem pee sawas labbas rohkas sawâ laikâ fazzih: Es esmu neweffels bijis un juhs man effat aplohpuschi, un winsch arri labbpraht pee sawa pestitaja labbas rohkas gribbeja stahweht, tapehz winsch no fklaidras mihlestibas usnehmahs, ikdeenas zaur wissu pagastu, no mahjas us mahjahm, eedams, tohs flimneekus pats apmekleht, pats winneem tahs no daktera dohtas sahles eedoht un us to luhfoht un pahf to gahdaht, ka wifs tâ notiktu, ka dakters bija pawehlejis. Un tâ winsch arri wissu zauru laiku neapnizzis to padarrija un Deews, tas Wissuschehligajs, winnam palihdsjeja un winna mihligu gahdaschanu apfwehtija tâ, ka no wisseem flimneekem tikkai 3 usauguschi zilwefi un weens behrns nomirre. — Ko tu dohma, draugs, kâ gan schim gohda-wihram ap firds buhs bijis, kad wakkarôds peekuffis no tahdeem darbeem atkal mahjâs isdusseja? Kâ winsch buhs preezajees, kad flimneeki, ko winsch tik gudri un mihligi bija kohpis, nu isglahbeti jau sahze atspirgtees un sawam glahbejam debbestis un sawam brahtam, kas tâ Deewam pa prahtam bija darrijis, pateize, ikfater kâ firds winnam to mahzija? — Ko tu dohma, kâ schim wihram tad ap firds bija? Woi ne tâ, itt kâ jau pee Jesus labbas rohkas stahwetu? — Jte kâ mihlajs pestitajs pats winnam fazzitu: To tu man pascham effi darrijis: es tew atmaksafchu! — Kâ winnam pehdiga stundina buhs? Woi gan to nahwi redsehs? — Woi ne steigfees, warr buht, engeli winnam pretti, kurreem winsch tē wirf semmes bija lihdsigs? — Nu tad ne aismirsim to gohdigu pagasta-wezzaku Urro Mikko Maddi un kâ mihligi winsch tohs flimneekus irr kohpis, — un darisim tâpatt kâ winsch.

— u! —

> 5ta mihkla.

Weens leelskungs mannim pasihstams	Un sawu teefu dabujis.
Jte laipnigs un itt gohdigs;	Un kad nu weefis ahra nahf,
Preefsch sawahm durwim stahwedams,	Tad leelskungs atkal zeltees sahff
Winsch mihligi un mohdrigs	Un stahw us sawahm kahjahm
Jfkateru weefi fweizimahs	Kâ fullainis pee mahjahm
Un klannidamees pasklannahs,	Un wakre itt pateefi
Kamehr tas weefinsch eegahjis	Un gaida jaunu weefi.

Rln.

Brihw drikkelt. No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes:
Dr. C. C. Napier sky.